

ROMEINEN

9:25-10:21

Het ware Israël bestaat uit Joden en heidenen die door geloof in Christus gerechtvaardigd worden.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/romeinen/9-25-10-21

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Het ware Israël omvat Joden en heidenen	4 min	4
2	Hosea over wie Gods volk wordt	5 min	5
3	Petrus past Hosea toe op de gemeente	3 min	8
4	Jesaja over het behouden overblijfsel	4 min	9
5	Het overblijfsel als Abrahams zaad	3 min	12
6	Gerechtigheid uit geloof of uit werken	3 min	14
7	Christus als hoeksteen en struikelblok	4 min	15
8	Paulus' verlangen naar Israëls behoud	3 min	17
9	Christus als doel en einde van de wet	2 min	19
10	De toegankelijke wet in Deuteronomium	3 min	21
11	Christus en het nabije woord van geloof	3 min	23
12	Geloven en belijden is eenvoudig	3 min	25
13	Jezus' opstanding en koningschap	3 min	26
14	Geloof leidt tot gerechtigheid en behoud	2 min	27

15	Ieder die de Heer aanroept wordt gered	2 min	29
16	Geen onderscheid tussen Jood en Griek	4 min	30
17	De keten van zending tot behoud	2 min	32
18	Een mogelijk Joods bezwaar tegen Paulus	2 min	33
19	Israël heeft het getuigenis gehoord	3 min	34
20	De moeilijke samenhang van Paulus' betoog	3 min	36
21	Israël gehoorzaamde het Evangelie niet	3 min	37
22	Israël kende Gods waarschuwing	2 min	39
23	God wordt door heidenen gevonden	3 min	41
24	Gelovige heidenen en opstandig Israël	3 min	43
	Om verder te lezen		44

1

Het ware Israël omvat Joden en heidenen

We zijn weer terug bij Romeinen 9. Ik verwacht dat we Romeinen 9 zullen afmaken en dan aan hoofdstuk 10 zullen beginnen. Ik hoop hoofdstuk 10 helemaal te kunnen behandelen. Paulus richt zich natuurlijk tot het Joodse denken over behoud en Israël. Hij maakt duidelijk dat de Joden dachten dat het feit dat ze bij Israël hoorden hun behoud zo goed als zeker stelde, en dat heidenen altijd tot een andere categorie behoorden. Maar Paulus heeft allereerst gezegd dat niet alle Joden tot de categorie van de geredden behoren. Alleen een overblijfsel van Israël wordt werkelijk gered. Alleen het ware Israël van God, degenen die Christus volgen, wordt werkelijk gered. En zij zijn niet de enigen, want de heidenen horen daar ook bij.

Het grootste deel van wat we in de eerste 22 verzen van het hoofdstuk hebben gelezen, heeft hij besteed aan het aantonen dat behoud beperkt is tot slechts een deel van het Joodse volk, en niet voor allen geldt. Maar in de verzen 23 en 24 noemt hij vaten van barmhartigheid, mensen die Gods barmhartigheid ontvangen en Gods barmhartigheid naar de volken brengen. En hij zegt:

Hen heeft Hij ook geroepen, namelijk ons, niet alleen uit de Joden, maar ook uit de heidenen.

ROMEINEN 9:24

Dus nadat hij de Joden heeft verrast met het punt dat niet alle Joden bij Israël horen, zegt hij nu nog iets verrassends: sommige heidenen horen bij Israël.

Eerlijk gezegd had dit geen verrassing hoeven zijn. Paulus spreekt niet over een of andere nieuwe, geheimzinnige leer die in het Oude Testament onbekend was. Het Oude Testament maakte heel duidelijk dat een Jood die het verbond schond, van het volk werd afgesneden. Daarom was een ware Jood, voor zover het God betrof, iemand die zich aan het verbond hield, iemand die trouw was. Het trouwe overblijfsel was het ware Israël, zelfs in het Oude Testament. Daarom doen de profeten telkens weer beloften aan het overblijfsel, het overblijfsel, het overblijfsel. Want zij zijn degenen

binnen Israël die werkelijk zijn wat het volk als geheel geroepen was te zijn. In theorie was het hele volk Gods volk, maar in werkelijkheid waren alleen de getrouwen onder hen dat. Dat is een gedachte uit het Oude Testament waarmee Paulus hier eenvoudigweg instemt. Daarom gebruikt hij voorbeelden uit het Oude Testament om zijn punt te bewijzen.

Evenzo kon in het Oude Testament een heiden bij Israël horen. Dat werd heel duidelijk vanaf het moment dat God Abraham opdroeg zichzelf en zijn mensen te besnijden. Hij zei dat ook een vreemdeling, misschien een dienaar die met jouw geld gekocht was, besneden kon worden en erbij kon horen. Dat wil zeggen: je hoefde geen Joods bloed te hebben. Je hoefde niet een van Abrahams nakomelingen te zijn. Je kon een vreemdeling zijn, een buitenlander, en toch bij Israël horen.

Evenzo waren sommigen van hen bij de berg Sinaï, toen God het verbond met Israël sloot, geen Joden. Er was namelijk een gemengde menigte uit Egypte weggetrokken en naar Sinaï gekomen. Israël werd bepaald door het houden van het verbond, niet door het ras en de voorouders van de mensen. Dus in het Oude Testament hoorden zowel Joden als heidenen bij Israël, en sommige Joden hoorden er niet bij omdat ze het verbond schonden. Paulus komt hier niet met iets nieuws. Hij vestigt eenvoudigweg de aandacht op wat iedereen in het Oude Testament had kunnen zien als hij goed had nagedacht en opgelet. Israël, het volk van God, is geen volk dat uit iedere levende Jood bestaat, want velen zijn afvallig. En het is niet beperkt tot de Joden die geloven. Het omvat ook de heidenen die geloven. Dat is wat hij ons hier in vers 24 heeft gezegd.

2

Hosea over wie Gods volk wordt

Ook bij dit nieuwe aspect, dat de heidenen deel uitmaken van Israël, verwacht hij tegenstand van de Jood. Dat niet iedere Jood bij Israël hoorde, was voor hen een bittere pil om te slikken, en tot nu toe heeft hij dat punt verdedigd. Nu heeft hij hun nog een pil gegeven die moeilijker te slikken is: de heidenen kunnen bij Israël horen. De heidenen kunnen de vaten van barmhartigheid zijn die God als het zaad van Abraham gebruikt om de volken te zegenen.

Om ervoor te zorgen dat ze die pil doorslikken, moet hij met nog wat Schriftgedeelten komen. De Schriftgedeelten die hij aanhaalt, zijn daarom bedoeld om zijn punt duidelijk te maken. Dat punt is:

Niet alleen Joden, maar ook niet-Joden, zoals hij in Hosea zegt.

Hosea 2 vers 23 wordt hier door Paulus aangehaald. Hij zei:

Ik zal hen Mijn volk noemen die niet Mijn volk waren, en haar geliefd noemen die niet geliefd was. En het zal gebeuren dat op de plaats waar tegen hen gezegd werd: U bent niet Mijn volk, zij kinderen van de levende God genoemd zullen worden.

ROMEINEN 9:25-26

Denk hier eens een ogenblik over na. In Hosea 1 en 2 was er dit huwelijk. Hosea trouwde met een vrouw die hem ontrouw was, en daarna beloofde hij dat hij zich met haar zou verzoenen. Dit was een beeld van God en Israël. Israël was God ontrouw door andere goden te aanbidden. Zij was van God vervreemd, maar Hij beloofde haar terug te nemen.

We weten echter uit wat de rest van de Schriften zegt dat het Israël dat tot God terugkeerde, slechts een overblijfsel is dat tot God terugkeerde. Het overblijfsel dat tot God terugkeerde, werd toen Gods volk genoemd. Toen ze niet bij God waren, werden ze niet Gods volk genoemd. Als je Hosea 1 en 2 leest, zou je de indruk krijgen dat dit alleen te maken heeft met Israëlieten, mensen uit Israël. Ze zijn van God vervreemd wanneer ze bij Hem vandaan zijn. Ze zijn zonen van God wanneer ze terugkomen. Paulus schrijft echter alsof deze Schrift bewijst dat ook heidenen behouden zullen worden. De bewoording die dat voor hem mogelijk maakt, is natuurlijk waar er staat:

Zoals Hij ook in Hosea zegt: Ik zal Niet-Mijn-volk noemen: Mijn volk, en de Niet-geliefde: Geliefde. En het zal zijn dat op de plaats waar tegen hen gezegd was: U bent Niet-Mijn-volk, daar zullen zij kinderen van de levende God genoemd worden.

ROMEINEN 9:25-26

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Hosea 2, maar de bewoording is Romeinen 9:25-26.

Er is in het Oude Testament beslist niemand van wie met meer recht gezegd kon worden dat hij niet tot het volk van Jahweh behoorde dan de heidenen zelf. Maar tegen hen zal gezegd worden:

Jullie zijn kinderen van de levende God.

Paulus ziet dit niet als iets wat beperkt is tot het overblijfsel van Israël, de Joden. Iedereen die niet tot Gods volk behoorde, zou kunnen gaan behoren tot deze categorie van mensen die later zonen van de levende God worden genoemd, met inbegrip van heidenen.

Ik weet niet of iemand dit uit de passage in Hosea zelf, op zichzelf beschouwd, zou kunnen afleiden. Maar dit is het geval met veel Schriftgedeelten die de apostelen aanhalen. Zodra zij zo'n gedeelte aanhalen, kun je zien dat het werkt. Maar als je het alleen in het Oude Testament zou lezen, zou je niet tot de conclusies zijn gekomen waartoe zij kwamen. Ik val altijd terug op het feit dat Jezus hun verstand opende, zodat zij de Schriften konden begrijpen. Het feit dat Hij dat deed, betekent dat dit nodig was. Iemand zou het niet op deze manier hebben begrepen als Jezus het verstand van zo iemand niet had geopend. Zo iemand zou het van nature anders zien dan anderen het zouden zien.

Daarom moeten we beslissen: was Paulus een ware apostel? Natuurlijk was hij dat. Was zijn begrip van het Oude Testament juist? Natuurlijk was het dat. Was het anders dan wat ik gedacht zou hebben als ik alleen Hosea las? Waarschijnlijk wel. Maar wat maakt dat uit? Ik ben hem niet. Ik ben geen apostel. Ik heb niet de belofte dat God mij een door God geïnspireerd begrip van de Schriften heeft gegeven. Daarom ga ik mee met de manier waarop Paulus dit gebruikt om de gedachte te ondersteunen dat heidenen erbij worden betrokken, en ik kan het zien.

3

Petrus past Hosea toe op de gemeente

Paulus stond hierin niet alleen, want Petrus dacht ook dat deze Schriftgedeelten in Hosea op heidenen van toepassing waren. Petrus schreef in 1 Petrus aan een groep heidenen. Ik weet dat veel mensen zeggen dat de lezers van 1 Petrus Joodse christenen waren, en sommigen hebben heel veel moeite gedaan om te beweren dat 1 Petrus aan Joodse christenen werd geschreven. Sommige woorden die hij gebruikt, hebben daartoe aanleiding gegeven. Maar hij zegt wel tegen zijn lezers dat hun achtergrond gekenmerkt werd door afschuwelijke afgoderij, en in de tijd van Paulus hielden alleen heidenen zich bezig met afschuwelijke afgoderij. De Joden aanbaden in feite geen afgoden, dus dit zou geen deel hebben uitgemaakt van de achtergrond van de Joodse bekeerlingen.

Maar wanneer hij aan deze mensen schrijft, schrijft hij aan de gemeente, die natuurlijk uit zowel Joden als heidenen bestaat. Wanneer hij in 1 Petrus 2:9-10 tot de gemeente spreekt, zegt hij:

Al deze termen werden in het Oude Testament op Israël toegepast, en nu past Petrus ze toe op de gemeente:

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, u, die voorheen geen volk was, maar nu Gods volk bent; u, die zonder ontferming was, maar nu in ontferming aangenomen bent.

1 PETRUS 2:9-10

Dat wil zeggen: wij zijn degenen die deze boodschap van Gods barmhartigheid en het licht naar de heidenen brengen. Het zaad van Abraham moest zegen brengen aan de heidenen. Wij zijn degenen die geroepen zijn om dit te verkondigen, niet het volk Israël in etnische zin, maar de gemeente. Vervolgens staat er over ons in vers 10:

Ooit waren jullie geen volk, maar nu zijn jullie Gods volk; ooit hadden jullie geen genade ontvangen, maar nu wel.

Dit is een citaat uit twee passages in Hosea. De ene is Hosea 1:9–10 en de andere is de passage die Paulus in Romeinen aanhaalt, Hosea 2:23.

En Hij zei: Geef hem de naam Lo-Ammi, want u bent niet Mijn volk en Ik zal er voor u niet zijn. Toch zal het aantal Israëlieten zijn als het zand van de zee, dat niet gemeten en niet geteld kan worden. En het zal gebeuren dat in de plaats waar tegen hen gezegd is: U bent niet Mijn volk, tegen hen gezegd zal worden: Kinderen van de levende God.

HOSEA 1:9-10

Dat komt uit Hosea. Het is dezelfde passage die Paulus aanhaalt. Petrus past die toe op de gemeente, niet in het bijzonder op Israël als volk. Daarom halen Petrus en Paulus deze passage in Hosea allebei aan als een verwijzing naar de heidenen. Nu twee apostelen het eens zijn over deze interpretatie, staat die des te sterker.

4

Jesaja over het behouden overblijfsel

Naast Hosea wil Paulus ook Jesaja aanhalen. In Romeinen 9:27 zegt hij:

En Jesaja roept over Israël uit: Al zou het getal van de Israëlieten zijn als het zand van de zee, slechts het overblijfsel zal behouden worden.

ROMEINEN 9:27

Hier haalt hij Jesaja 10:22–23 aan.

Ik wil nogmaals op één ding wijzen. Misschien is het verloren gegaan in de stroom van alle andere informatie die we hebben bekeken. In Jesaja 10 staat hier:

Het overblijfsel zal behouden worden,

ROMEINEN 9:27

in feite staat:

Dat overblijfsel zal terugkeren, het overblijfsel van Jakob, naar de sterke God.

JESAJA 10:21

Er staat:

Want, Israël, al is uw volk als het zand van de zee, toch zal maar een overblijfsel daarvan terugkeren; tot verdelging is vast besloten; het stroomt over van gerechtigheid.

JESAJA 10:22

Die bewoording zou kunnen lijken te wijzen op een terugkeer uit ballingschap, een terugkeer uit Babylon. Het zou natuurlijk waar zijn dat de meerderheid van de Joden niet uit Babylon terugkeerde. Slechts een overblijfsel keerde uit Babylon terug.

Maar ik heb steeds gezegd dat in het denken van de apostelen de terugkeer van de ballingen uit Babylon een type en een voorafschaduw van werkelijk behoud is. Zoals de uittocht uit Egypte een type van christelijk behoud is, zo is de uittocht uit Babylon dat ook. Een passage die spreekt over de terugkeer van ballingen kan bij de vervulling van het type worden opgevat als een verwijzing naar behoud. Natuurlijk vertelt zelfs Jesaja ons dat, want in die passage in Jesaja 10 staat feitelijk:

Dat overblijfsel zal terugkeren, het overblijfsel van Jakob, naar de sterke God.

JESAJA 10:21

Het gaat dus niet strikt om een geografische terugkeer. Het is een terugkeer naar God, en dat is een geestelijke terugkeer. Hij zegt in Jesaja 10 dat het overblijfsel terugkeert naar de Machtige God. Die uitdrukking komt verder maar op één andere plaats voor, in het vorige hoofdstuk van Jesaja. Jesaja 9:6-7 zegt:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Aan de uitbreiding van deze heerschappij en aan de vrede zal geen einde komen op de troon van David en over zijn koninkrijk, om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

JESAJA 9:6-7

Er staat dat Zijn Naam Wonderbare Raadsman, de Machtige God, de Eeuwige Vader en de Vredevorst genoemd zal worden. Er zijn dus maar twee verwijzingen in de Bijbel naar de Machtige God. De ene identificeert Hem duidelijk met Jezus de Messias. De andere zegt dat het overblijfsel zal terugkeren naar de Machtige God. Dat wil zeggen: zij komen tot Jezus.

Taal die op het eerste gezicht misschien klinkt als een geografische terugkeer uit ballingschap, is dus in werkelijkheid een voorspelling van een geestelijke terugkeer naar God door Jezus, van mensen die tot de Messias komen. Paulus heeft alle recht om een passage te nemen waarin Jesaja zegt dat het overblijfsel zal terugkeren, maar waarin de context zegt dat zij tot Christus, tot de Messias, zullen terugkeren, en vervolgens te zeggen dat het overblijfsel behouden zal worden. Want dat is wat behoud inhoudt: tot Christus komen.

5

Het overblijfsel als Abrahams zaad

Paulus heeft erop gewezen dat slechts een overblijfsel van Israël behouden zal worden, en toch zullen ook mensen die niet Zijn volk waren, namelijk heidenen, zonen van de levende God genoemd worden. Dit zijn de twee punten die voor de Joden zo moeilijk te slikken zijn: ten eerste dat slechts een overblijfsel van de Joden Israël is, en ten tweede dat ook sommige heidenen Israël zijn.

Vers 29 zegt:

En zoals Jesaja van tevoren gezegd heeft: Als de Heere van de legermachten ons geen nageslacht had overgelaten, zouden wij als Sodom zijn geworden en aan Gomorra gelijkgemaakt zijn geweest.

ROMEINEN 9:29

Wat betekent dat? Het staat in Jesaja hoofdstuk 1, vers 9. Ik heb tijdens onze vorige bijeenkomst terloops gezegd dat er in Jesaja niet staat:

Als de HEERE van de legermachten ons niet een gering aantal ontkomenen had overgelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomorra gelijk geworden zijn.

JESAJA 1:9

Er staat:

Als de Heer niet een deel van ons had overgelaten.

Jesaja 1:9 zegt:

Als de Heer van de hemelse legers niet een heel klein deel van ons had overgelaten, waren we als Sodom geworden en was het ons vergaan als Gomorra.

Het is duidelijk dat Paulus, door het te citeren zoals hij dat doet, het zaad vereenzelvigd met het overblijfsel: als de Heere ons geen zaad had overgelaten, als de Heere ons geen overblijfsel had overgelaten. Het overblijfsel is het zaad van Abraham. In welke zin zouden zij als Sodom zijn geweest? Zouden zij homoseksuelen zijn geweest? Nee. Ze zouden als Sodom zijn geweest in de zin dat ze volledig uitgeroeid zouden zijn. God liet geen overblijfsel van Sodom en Gomorra bestaan. Hij roeide hen allemaal uit. Als God niet ten minste een overblijfsel van ons had laten bestaan, zouden wij allemaal net als zij zijn uitgeroeid. Dat is wat hier gezegd wordt. Wij zouden als volk vernietigd zijn, net als Sodom en Gomorra. Maar God heeft in ons geval enkelen van ons behouden. Hij behoudt een overblijfsel, een zaad.

Deze beide passages die Paulus uit Jesaja citeert, vertellen ons dat het overblijfsel behouden zal worden en anderen niet. God heeft heel Israël uitgeroeid, behalve het overblijfsel — geestelijk gesproken heeft Hij hen uitgeroeid. Zij zijn niet behouden. Natuurlijk zou er niet lang hierna nog een andere, lichamelijke uitroeiing plaatsvinden.

Het punt is dat Paulus in vers 6 van dit hoofdstuk als zijn hoofdstelling heeft gezegd:

Ik zeg dit niet alsof het Woord van God vervallen is, want niet allen die uit Israël voortgekomen zijn, zijn Israël.

ROMEINEN 9:6

Hij bevestigt dit met Schriftgedeelten uit het Oude Testament en onderbouwt het ook met Schriftgedeelten die zeggen dat heidenen er deel van uitmaken. Wat zegt hij? De gemeente is Israël: Joden en heidenen die de voorwerpen van barmhartigheid, de zonen van God, zijn. Zij zijn het ware Israël. Zij zijn de voorwerpen van barmhartigheid door wie de zegen van Abraham naar de wereld wordt gebracht.

6

Gerechtigheid uit geloof of uit werken

Paulus zegt in vers 30:

Wat zullen wij dan zeggen? Dit: dat de heidenen, die geen gerechtigheid hebben nagejaagd, gerechtigheid verkregen hebben, gerechtigheid echter die uit het geloof is.

ROMEINEN 9:30

Daarmee bedoelt hij dat zij in hun vroegere leven, in de tijd voordat zij christen werden, niet noodzakelijkerwijs gerechtigheid nastreefden. De heidenen hadden zich nooit om de wet van God bekommerd, met uitzondering van sommigen. Er waren enkele godvrezenden en enkele proselieten, maar over het algemeen waren ze heidenen. Heidenen zoeken hun eigen goden. Zij zoeken geen gerechtigheid in Christus. Maar mensen die vroeger heidenen waren, van wie de voorouders God historisch gezien niet hadden gezocht en die dat zelf ook niet hadden gedaan, komen nu tot God. Zij vinden nu gerechtigheid in God, omdat zij die vinden door geloof in Christus.

Maar Israël, dat altijd een vorm van wettische gerechtigheid door de wet had nagestreefd,

Maar Israël, dat de wet van de gerechtigheid najaagde, is aan de wet van de gerechtigheid niet toegekomen.

ROMEINEN 9:31

Waarom?

Waarom niet ? Omdat zij die niet uit geloof zochten , maar als uit werken van de wet. Want zij hebben zich gestoten aan de steen des aanstoots,

ROMEINEN 9:32

Bedenk dat hoewel ‘werken van de wet’ hier de hele Thora, de hele wet, betekent, de gezindheid van de Jood die geen gerechtigheid vond niet die was van iemand die uiterst nauwgezet een moreel leven leidde. Het was de gezindheid van iemand die ritueel rein leefde: besnijdenis, zich onthouden van onrein voedsel en de reinigingsrituelen uitvoeren. Dat zijn de werken van de wet waardoor zij gerechtigheid zochten.

Als ze haar hadden gezocht door werkelijk rechtvaardig gedrag, zou het resultaat anders zijn geweest. Want mensen die werkelijk rechtvaardig willen zijn — Paulus zei dat al in hoofdstuk 2 — mensen die gerechtigheid, heerlijkheid en onsterfelijkheid zoeken, ontvangen eeuwig leven. De Joden die werkelijk rechtvaardig waren en probeerden een godvruchtig leven te leiden, waren ongetwijfeld het overblijfsel dat inderdaad tot Christus kwam. Maar alle Joden, ook degenen die dat niet deden, hielden zich bezig met die rituele reinheid. Sommigen van hen zochten gerechtigheid, aanvaarding, rechtvaardiging of vrijspraak in Gods ogen hoofdzakelijk op die grond: die werken van de wet, namelijk de rituele wet.

7

Christus als hoeksteen en struikelblok

Want zij struikelden over de steen des aanstoots, zoals geschreven staat. Dit staat in twee passages in Jesaja: Jesaja 8:14 en Jesaja 28:16. Dit zijn profetieën over een steen die in bepaalde opzichten sterk op elkaar lijken en vaak samen worden aangehaald. Ook Petrus haalt enkele van deze profetieën over een steen samen aan uit het Oude Testament, waarin Christus de steen is. Het staat in Psalm 118, vers 22. Daar wordt erover gesproken dat God de steen die de bouwers verwierpen tot de hoeksteen heeft gemaakt. Dat wordt hier niet aangehaald, maar het is een van de profetieën over een steen die vaak met betrekking tot Christus worden aangehaald.

Maar hier hebben we Jesaja 8:14 en Jesaja 28:16. In Jesaja 28:16 staat:

daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, die vast gegrondvest is. Wie gelooft, zal zich niet weg haasten.

JESAJA 28:16

en verder gaat het niet. Dan gaat dit over in een citaat uit Jesaja 8:14:

Hij zal tot een heiligdom voor u zijn, tot een steen des aanstoots, en tot een rots waarover men struikelt voor de beide huizen van Israël, tot een strik en een val voor de inwoners van Jeruzalem.

JESAJA 8:14

Om te begrijpen hoe Paulus twee verschillende profetieën over stenen in elkaar laat overgaan, kun je zien dat Jesaja 28:16 de eerste is. Die wordt vaak in het Nieuwe Testament aangehaald. Petrus haalt hem ook aan.

In Jesaja 28:16 staat:

Kijk, Ik leg in Sion een steen als fundament, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen voor een stevig fundament. Wie in Hem gelooft, zal niet overhaast handelen.

Deze steen is Jezus, en ook deze Schrifttekst wordt vaak met betrekking tot Jezus aangehaald. Hier in Romeinen 9 haalt Paulus alleen de eerste regel ervan aan:

zoals geschreven staat: Zie, Ik leg in Sion een steen des aanstoots en een struikelblok. En: Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.

ROMEINEN 9:33

Maar de rest van zijn citaat komt vervolgens uit Jesaja 8, een andere profetie over een steen die kennelijk op Christus van toepassing is, want in Jesaja 8:14 staat:

Hij zal een veilige plek zijn, maar ook een steen waarover beide huizen van Israël struikelen, een rots waaraan ze zich stoten, en een val en een strik voor de inwoners van Jeruzalem.

Christus is een fundamentsteen in het ware Sion, maar voor het natuurlijke Sion is Hij een steen des aanstoots. Dat wil zeggen: de Joden die slechts zonen van het vlees zijn, struikelen over Hem. Voor degenen die het ware Sion, het ware Israël zijn, is Hij het fundament van hun leven en van het nieuwe Israël en de nieuwe tempel, die wij in geestelijke zin zijn.

Paulus neemt dus een paar verschillende verzen over stenen, beide uit Jesaja, voegt ze samen tot één geheel en zegt:

Kijk, Ik leg in Sion een steen waarover mensen struikelen en een rots waaraan ze zich stoten. Wie in Hem gelooft, zal niet voor schut komen te staan.

Ook dit gebruikt hij als een passage over rechtvaardiging door geloof, omdat wie in Hem gelooft niet beschaamd zal worden. Wat dat werkelijk betekent, is natuurlijk dat zo iemand niet teleurgesteld zal worden. Maar hij wijst er opnieuw op dat het Oude Testament zelf Israël oproept te geloven in Degene Die de steen is en niet over Hem te struikelen.

8

Paulus' verlangen naar Israëls behoud

Dit gaat verder in hoofdstuk 10 van Romeinen:

Broeders, de oprechte wens van mijn hart en mijn gebed tot God voor Israël is gericht op hun zaligheid.

ROMEINEN 10:1

Dat was wat hij aan het begin van hoofdstuk 9 zei:

Ik heb voortdurend verdriet over Israël, zozeer dat ik wel zou wensen zelf vervloekt te zijn, weg van Christus, als zij daardoor behouden zouden worden.

ROMEINEN 9:2-3

Daarmee bedoelt hij het volk als geheel. Ook al heeft hij gezegd dat God slechts een overblijfsel behoudt, zegt hij:

dat het een grote bron van droefheid voor mij is, en een voortdurende smart voor mijn hart. Want ik zou zelf wel wensen vervloekt te zijn, weg van Christus, ten gunste van mijn broeders, mijn verwanten wat het vlees betreft.

ROMEINEN 9:2-3

Dat is zijn persoonlijke gevoel.

Trouwens, hij geeft nergens uiting aan het gevoel van veel moderne christenen:

Mijn gebed voor Israël is dat ze mogen terugkeren naar het land, dat hun tempel wordt herbouwd en dat hun vroegere glorie wordt hersteld. Veel aanhangers van de bedelingenleer verwachten en hopen dat dit zal gebeuren, met een koning uit het huis van David en een Levitisch priesterschap. Ze sturen er zelfs geld naartoe. Sommige gemeenten sturen geld naar Israël om een bouwproject voor de tempel te stimuleren. Paulus had daar geen enkele belangstelling voor. Zijn hartsgebed voor Israël ging niet over nationaal herstel of zoiets, maar over hun behoud. Dat is Gods hart voor Israël.

Hij kon het weten. Ze achtervolgen hem en proberen hem te doden omdat ze zo ijverig zijn voor God.

Want ik getuig van hen dat zij ijver voor God hebben, maar niet met het juiste inzicht.

ROMEINEN 10:2

Het is onwetende ijver, geestdrift zonder kennis van wat ze geacht worden te doen. Ze willen doen wat juist is in Gods ogen, maar ze weten niet wat juist is in Gods ogen.

Waarom kon Paulus daarvan getuigen? Omdat hij een van hen was geweest. Hij had juist die ijver getoond door de gemeente te vervolgen. Hij wist niet dat dit verkeerd was, totdat Jezus aan hem verscheen. Hij zei tegen Timotheüs:

mij, die vroeger een gods lasteraar was, een vervolger en een verdrukker. Maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik het in onwetendheid gedaan heb, in ongeloof.

1 TIMOTHEÛS 1:13

Hij kent de onwetende ijver van de Jood. Daarin was hij de voornaamste. Hij zegt:

Dat kan ik bevestigen. Ik weet dat ze in veel gevallen het goede willen doen. Ze zetten zich vol ijver in voor God, maar ze hebben niet begrepen dat Jezus de Messias is en wat de werkelijke basis van redding is. Het gaat niet om de wet of de besnijdenis, maar om geloof in Christus.

Hij zegt:

9

Christus als doel en einde van de wet

Omdat zij immers de gerechtigheid van God niet kennen en een eigen gerechtigheid tot stand proberen te brengen, hebben zij zich niet aan de gerechtigheid van God onderworpen. Want het einddoel van de wet is Christus, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft.

ROMEINEN 10:3-4

Nu kan de uitspraak 'Christus is het einde van de wet' betekenen dat met Christus de wet tot een einde is gekomen, en dat is ook zo. Het hier gebruikte woord voor 'einde' kan echter ook het doel betekenen, datgene waarop de wet gericht was.

Dat was Christus. Christus is het einde. De wet was het middel dat naar een doel voerde, en het doel was Christus. De wet wees vooruit naar Christus. Je kunt het hier op beide manieren opvatten. In elk geval zijn ze allebei waar. De wet was gericht op

Christus, en Hij was het doel van de wet. Hij is de vervulling van de wet, maar Hij is er ook het einde van, in die zin dat de wet niet langer het gezag vormt in het leven van Gods volk. Christus vormt dat gezag, voor iedereen die gelooft.

Want Mozes schrijft over de gerechtigheid die uit de wet is. En in dit vers citeert hij Leviticus 18:5:

Mijn verordeningen en Mijn bepalingen moet u in acht nemen.
De mens die ze houdt, zal erdoor leven. Ik ben de HEERE.

LEVITICUS 18:5

Maar de gerechtigheid uit geloof spreekt op deze manier. Nu citeert hij Deuteronomium 30, vers 12 tot en met 14, maar hij citeert het niet precies. Ik denk dat hij uit de Septuaginta citeert, maar hij voegt tussen haakjes zijn eigen commentaar in.

De gerechtigheid uit geloof spreekt op deze manier. Dit staat tegenover vers 5. Vers 5 zegt dat de gerechtigheid volgens de wet zo spreekt:

Wie zich eraan houdt, zal leven.

Gehoorzaamheid aan de wet zal je leven geven. Maar dat is geen rechtvaardiging door geloof. Dat is rechtvaardiging door werken. Er is dus nog een andere rechtvaardiging, of een andere gerechtigheid, waarover Mozes ook sprak in Deuteronomium. De gerechtigheid uit geloof spreekt zo:

10

De toegankelijke wet in Deuteronomium

Het is niet in de hemel, zodat u zou kunnen zeggen: Wie zal voor ons naar de hemel opstijgen om het voor ons te halen en ons te laten horen, zodat wij het kunnen doen? Het is ook niet aan de overzijde van de zee, zodat u zou kunnen zeggen: Wie zal voor ons oversteken naar de overzijde van de zee om het voor ons te halen en het ons te laten horen, zodat wij het kunnen doen? Want dit woord is heel dicht bij u, in uw mond en in uw hart, om het te doen.

DEUTERONOMIUM 30:12-14

Dat wil zeggen: om Christus van boven naar beneden te brengen.

Dat wil zeggen: om Christus uit de doden omhoog te brengen.

Dat wil zeggen: het woord van geloof dat wij prediken.

Al die gedeelten tussen haakjes nemen iets wat Mozes zei en geven er een toepassing aan die Mozes zelf niet maakte. Maar nogmaals, Paulus heeft als apostel het gezag om dit te doen. En hij ziet dat wat Mozes over de wet zei, ten minste in beginsel ook betrekking heeft op het Evangelie. Wat Mozes in Deuteronomium 30, vers 12 tegen de Israëlieten zegt, is dat Gods wetten voor jullie heel toegankelijk zijn gemaakt. Daarom hebben jullie geen excuus voor ongehoorzaamheid. Naar de heidenen daarentegen bracht God de wet niet. Dus als zij niet gehoorzamen, zouden zij misschien ten minste verontschuldigd kunnen worden omdat zij de wet niet hadden. Maar jullie verkeren niet in die positie.

Hij zegt in Deuteronomium 30, vers 11:

Want dit gebod, dat ik u heden gebied, is niet te moeilijk voor u en het is niet ver weg. Het is niet in de hemel, zodat u zou kunnen zeggen: Wie zal voor ons naar de hemel opstijgen om het voor ons te halen en ons te laten horen, zodat wij het kunnen doen? Het is ook niet aan de overzijde van de zee, zodat u zou kunnen zeggen: Wie zal voor ons oversteken naar de overzijde van de zee om het voor ons te halen en het ons te laten horen, zodat wij het kunnen doen?

DEUTERONOMIUM 30:11-13

Dit zou een heiden misschien kunnen zeggen, omdat hij zich in een ander land bevindt. God kwam niet naar zijn stad om hem de wet te brengen. God bracht de wet helemaal naar de Sinaï, waar de Joden hun kamp hadden opgeslagen. Hij bracht haar tot aan hun voordeur. Een heiden die Gods wet wil doen, zal de zee moeten oversteken en naar Israël moeten reizen om erachter te komen wat die wet inhoudt. Of misschien moet hij naar de hemel opstijgen en God vragen haar naar hem toe te brengen. Maar God bracht haar uit eigen beweging rechtstreeks naar Israël. Zij hoeven geen enkele oceaan over te steken om erbij te komen. Ze ligt zo bij hen op schoot.

Hij zegt:

Maar het woord is heel dichtbij, in je mond en in je hart, zodat je ernaar kunt handelen.

Natuurlijk heeft hij het over de wet. Hij zegt:

‘Dit gebod dat ik jullie vandaag geef.’ Hij heeft het over de wetten die Mozes gaf. Ze zijn niet ontoegankelijk. Ze hoeven niet naar boven te gaan en God ertoe over te halen haar naar hen toe te brengen. Hij kwam uit Zichzelf naar beneden en bracht haar naar hen toe. Ze hoeven niet ver te reizen om er toegang toe te krijgen. Ze is precies daar waar zij zijn. Ze is daar, in hun mond en in hun hart. Ze kunnen de wet houden. Daarom hebben juist zij van alle mensen het minste excuus als ze haar niet houden.

11

Christus en het nabije woord van geloof

Nu neemt Paulus precies deze woorden en verandert hij ze een beetje. Ik geloof dat hij uit de Septuaginta citeert. In plaats van de zee over te steken, staat er dus de uitdrukking ‘afdalén in de afgrond’. Blijkbaar veranderde de Septuaginta de uitdrukking ‘de zee oversteken’ in ‘afdalén in de afgrond’, maar dat kwam Paulus goed van pas.

Wat hij zegt, is dat God bij monde van Mozes zegt dat het Woord van God voor jullie beschikbaar is. Je hoeft het alleen maar in je hart te geloven en met je mond te belijden. Dat is wat Paulus gaat zeggen. Hij deelt het op deze manier op. Mozes zei:

Denk niet bij jezelf: Wie zal naar de hemel opstijgen?

Paulus legt uit dat dit betekent dat Christus van boven naar beneden wordt gebracht. Je hoeft niet naar de hemel te gaan om Hem naar beneden te brengen. Hij kwam Zelf, net zoals God de wet naar beneden bracht zonder dat Hem daarom gevraagd werd. Hij zond Christus naar beneden zonder dat Hem daarom gevraagd werd.

Dan staat er in vers 7:

Of: Wie zal in de afgrond neerdalen? Dat is Christus uit de doden naar boven brengen.

ROMEINEN 10:7

Dit vervangt de Hebreeuwse formulering:

Het is ook niet aan de overzijde van de zee, zodat u zou kunnen zeggen: Wie zal voor ons oversteken naar de overzijde van de zee om het voor ons te halen en het ons te laten horen, zodat wij het kunnen doen?

DEUTERONOMIUM 30:13

Maar de afgrond werkt beter, omdat Jezus afdaalde naar Hades, enzovoort. Zo kan Paulus zeggen dat dit betekent dat je Christus uit de doden omhoogbrengt. Wij hoeven niet naar de hemel te gaan om Hem naar beneden te brengen. Wij hoeven niet Hades binnen te gaan om Hem weer omhoog te brengen. God heeft beide gedaan. Hij bracht Hem naar beneden en Hij wekte Hem op uit de doden. God heeft het dus gemakkelijk gemaakt. Dat is het punt. God heeft hier niet iets heel moeilijks van gemaakt. Dit is niet ontoegankelijk. God bracht Jezus naar ons toe en bracht Hem terug uit de doden. Wij hoeven niet af te dalen en ervoor te zorgen dat die dingen gebeuren. Maar wat zegt het?

Maar wat zegt zij? Dicht bij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord van het geloof, dat wij prediken:

ROMEINEN 10:8

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Deuteronomium 30:12-14, maar de bewoording is Romeinen 10:8.

Dan zegt Paulus in zijn commentaar:

Dat is de boodschap van geloof die wij verkondigen.

Volgens mij zegt hij dit: wat Mozes over de wet zei, geldt ook voor Christus. God maakte het voor Israël gemakkelijk om de wet te kennen en te gehoorzamen, als zij dat wilden. Hij heeft het nu opnieuw gemakkelijk voor hen gemaakt door Christus naar beneden te brengen, Hem uit de doden op te wekken en hun de mogelijkheid te geven eenvoudig in hun hart te geloven en met hun mond te belijden dat Christus Heere is. Zo dichtbij is het voor hen. Zo gemakkelijk is het. Het is niet te mysterieus. Het is niet te moeilijk.

12

Geloven en belijden is eenvoudig

Hij zegt in vers 9:

Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden.

ROMEINEN 10:9

Dit ‘geloven in je hart’ en ‘belijden met je mond’ is een echo van de laatste regel van het citaat uit Deuteronomium: dat het dichtbij je is gekomen, zelfs in je mond en in je hart. Paulus zegt dat dit klopt: het is in je hart en in je mond. Je mond belijdt Christus als Heere, je hart gelooft in de opstanding, en dat is wat je redt. Zo gemakkelijk is het.

De Joden hebben het te moeilijk gemaakt. Hij zei dat zij ijver voor God hebben, maar dat zij de gerechtigheid van God niet hebben aanvaard, omdat zij het te moeilijk hebben gemaakt. Zij willen al deze regels hebben voordat God je kan aanvaarden. Maar God heeft het gemakkelijker gemaakt dan dat. Je belijdt Christus eenvoudig als jouw Heere, vertrouwt op Hem en gelooft in Zijn opstanding. Dit zijn niet heel veel regels. Dit zijn niet heel veel moeilijke dingen die je moet doen.

De Joden die niet gered zijn, onderwerpen zich niet aan iets wat voor hen te eenvoudig is. Zij willen dat het moeilijker is. Als het zo eenvoudig is, zijn zij niet beter dan de heidenen, want heidenen kunnen ook geloven en belijden. Wat blijft er dan over van ons onderscheidende karakter als Joden, als we het zo gemakkelijk maken? Wij Joden hebben in elk geval de kwestie van de besnijdenis al achter de rug, want dat is bij ons gedaan toen we kinderen waren. Hoeveel heidenen willen dat doen? Daarin liggen wij al op hen voor. Verder zijn wij opgevoed met het naleven van al die voorschriften over voedsel en dergelijke dingen. Dat zou moeilijk zijn voor heidenen. Wij liggen dus al mijlenver voor op de heidenen doordat wij deze wetten onderhouden. Het geeft ons een onderscheidend karakter waaraan veel heidenen niet willen voldoen. Welke heiden wil zich laten besnijden, zijn eetpatroon beperken en deze dingen doen? Slechts enkelen.

Het punt is dat het voor de Joodse denkwijze moeilijk is om tot Gods volk te behoren. Het brengt toevallig dingen met zich mee die de Joden al doen, maar het maakt het minder toegankelijk voor heidenen en houdt de Joden daardoor enigszins als elite apart. Maar als het eenvoudig een kwestie is van Jezus als Heere belijden en in je hart geloven, kan iedereen dat doen. Wat blijft er dan over van onze elitestatus? Heidenen kunnen net zo gemakkelijk binnenkomen als wij.

De Joden houden het dus graag moeilijk. Zij verwerpen de eenvoud van rechtvaardiging door geloof. Het krenkt hun trots. Het vernietigt hun bijzondere status, omdat hun status gebaseerd is op de werken van deze wetten. Daarom verwerpen zij de gerechtigheid die door geloof komt, om een werkgerechtigheid te vinden.

13

Jezus' opstanding en koningschap

Hij zegt dat je eenvoudig met je mond moet belijden dat Jezus Heere is. Nu staat hier:

‘de Heere Jezus’. Sommige vertalingen zeggen:

‘dat Jezus de Heere is’. Hoe dan ook, het is hetzelfde. Als je ‘Heere Jezus’ belijdt, belijdt je Hem als Heere. ‘Heere’ is niet zomaar een naam. Het is niet slechts zoiets als ‘meneer’. Het betekent in wezen dat je Koning Jezus of Meester Jezus belijdt. Met andere woorden, als je Jezus aanduidt als jouw Meester, jouw Koning en jouw Heere, dan is dat noodzakelijk. En als je dan in je hart gelooft dat Hij uit de doden is opgestaan, zul je gered worden.

De opstanding van Christus uit de doden is natuurlijk een zeer centrale christelijke leer. Alle christenen geloven daarin. Maar veel mensen beseffen niet dat de apostelen de opstanding van Jezus, wanneer zij daarover onderwezen, eenvoudig zagen als een stap naar de troon. Wanneer zij in het boek Handelingen het Evangelie verkondigden, noemden zij altijd de opstanding van Jezus, maar alleen als middel om te zeggen dat God Hem had opgewekt om op de troon van David te zitten. God wekte Hem op om Hem tot Christus, Messias en Koning te maken.

Met andere woorden, de opstanding uit de dood is niet alleen maar een wonderbaarlijk geval waarin God laat zien dat Hij macht heeft over de dood. Dat was al eerder getoond. Er waren tenslotte mensen die in het Oude Testament uit de dood werden opgewekt, en zelfs tijdens de bediening van Jezus. Hij wekte Lazarus en de dochter van Jairus op. Jezus was niet de eerste die uit de dood opstond, maar Zijn opstanding uit de dood was Zijn verheffing tot het koningschap. Het was Zijn stap uit het graf en omhoog naar de troon.

Dus de opstanding van Christus uit de dood — dat in je hart geloven — maakt ook deel uit van het geheel van Christus' heerschappij, Zijn koningschap en Zijn Koninkrijk. Je erkent dat Hij uit de dood is opgestaan om op de troon te zitten, en je belijdt Hem als jouw Heere. Dat is wat je doet om behouden te worden. Het is dan heel duidelijk dat behoud komt door het koningschap of de heerschappij te aanvaarden. Daarom is het in de Schrift het Evangelie van het Koninkrijk. Het Koninkrijk houdt in dat Jezus de Koning is. Wij onderwerpen ons aan Hem en worden Zijn Koninkrijk, Zijn onderdanen, en wij gehoorzamen Hem als een koning. Als je dat eenmaal hebt gedaan, als je dat eenmaal hebt aanvaard, als je je daaraan hebt overgegeven in plaats van je er nog langer tegen te verzetten, ben je behouden. Het betekent natuurlijk wel dat Jezus jouw Zaligmaker wordt op precies het moment dat je Hem als jouw Heere erkent. Wanneer je Hem als Heere belijdt, zul je behouden worden.

14

Geloof leidt tot gerechtigheid en behoud

Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot zaligheid.

ROMEINEN 10:10

Ik denk niet dat hier sprake is van twee stadia. Ik denk niet dat gerechtigheid en behoud twee verschillende dingen zijn en dat we moeten zeggen: „Het gedeelte over geloven geeft ons de gerechtigheid, maar het gedeelte over belijden geeft ons het behoud.” Ik denk dat Paulus zich hier eenvoudigweg herhaalt. Hij zegt dat we moeten belijden en geloven, omdat onze belijdenis met onze mond en ons geloof in ons hart leiden tot het resultaat, namelijk gerechtigheid of behoud. Ik denk niet dat hij in

deze specifieke zin onderscheid maakt tussen behoud en gerechtigheid, hoewel de woorden niet precies hetzelfde betekenen. In deze zin hebben ze duidelijk functioneel dezelfde betekenis.

Want de Schrift zegt: Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.

ROMEINEN 10:11

Dat is opnieuw een citaat uit de godsspraak over de steen in Jesaja 28:16:

daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen, die vast gegroundvest is. Wie gelooft, zal zich niet weg haasten.

JESAJA 28:16

Hij had dat al genoemd aan het einde van hoofdstuk 9, in de laatste regel van hoofdstuk 9. Dus hij zegt, zoals we zojuist al zeiden:

zoals geschreven staat: Zie, Ik leg in Sion een steen des aanstoots en een struikelblok. En: Ieder die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.

ROMEINEN 9:33

Het is duidelijk dat het om geloven gaat. Het gaat niet om besnijdenis, maar om geloven. De Joden hadden dat moeten zien. Dat staat in hun Bijbel.

15

Ieder die de Heer aanroept wordt gered

Hij zegt:

Er is immers geen enkel onderscheid tussen Jood en Griek. Want Een en dezelfde is Heere van allen en Hij is rijk voor allen die Hem aanroepen. Want ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zal zalig worden.

ROMEINEN 10:12-13

De Naam van de Heere aanroepen veronderstelt dat je Hem gelooft, Hem als Heere belijdt en Hem aanroept als jouw Heere.

Het citaat komt natuurlijk uit Joël, hoofdstuk 2, vers 32. Het staat aan het einde van een godsspraak die begint met Pinksteren. De Heere zegt:

Het zal geschieden dat ieder die de Naam van de HEERE zal aanroepen, behouden zal worden. Want op de berg Sion en in Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de HEERE gezegd heeft, namelijk bij hen die ontkomen zijn, die de HEERE roepen zal.

JOËL 2:32

Dat is het gedeelte over je zonen en dochters die profeteren en dat alles. Hij zegt:

En iedereen die de naam van de Heer aanroept, zal worden gered.

Paulus citeert dat, net zoals Petrus dat deed. Petrus citeerde dat op Pinksteren in Handelingen, hoofdstuk 2. Paulus citeert het hier. Ze zijn het er allebei over eens dat dit gaat over behoud door Christus. Als je de Naam van de Heere aanroept, de Heere Jezus, en met je mond belijdt dat Jezus Heere is, dan zul je behouden worden. Opnieuw is dit een Schriftgedeelte dat de heerschappij met het behoud verbindt.

16

Geen onderscheid tussen Jood en Griek

Het is interessant dat hij in vers 12 zegt dat er geen onderscheid is tussen de Jood en de Griek. Ik zeg om twee redenen dat dit interessant is. Eén reden is dat dit heel duidelijk maakt dat hij niet is afgeweken van zijn eerdere bespreking in Romeinen. Dit heeft hij al die tijd gezegd. Dit is zijn hoofdthema in het boek Romeinen: er is geen onderscheid tussen Jood en Griek.

Maar het bewijst volgens hem ook dat Romeinen 9 tot en met 11 niet gebruikt kunnen worden om een bijzondere positie van de Joden te bewijzen. Dat geldt ook voor de gedachte dat zij uiteindelijk Gods bijzondere volk zijn en dat Paulus over een uniek herstel van Israël in de laatste dagen spreekt, omdat zij nog steeds Zijn uitverkoren volk zijn en Hij nog onvervulde beloften aan hen heeft. Iedereen die denkt dat Paulus dat zegt, leest volgens hem niet wat er staat, want Paulus heeft het hier ontkend. Er is geen onderscheid tussen Jood en Griek.

Stel dat Paulus later in hoofdstuk 11 zegt dat er werkelijk wel een onderscheid is. God zou dan alleen maar wachten tot de laatste heiden is binnengekomen, om Zich vervolgens met Israël aan het werk te zetten als het bijzondere volk met wie Hij iets anders gaat doen. Dat is wat de bedelingenleer volgens de spreker zegt. In dat geval had Paulus nooit moeten zeggen dat er geen onderscheid is tussen Jood en Griek. Want als wat de aanhangers van de bedelingenleer hierover denken waar is, dan is er beslist een onderscheid tussen een Jood en een Griek.

Natuurlijk zouden zij zeggen dat dit alleen in de huidige tijd niet zo is. Terwijl we wachten tot de juiste bedeling aanbreekt, wanneer de opname van de gemeente plaatsvindt, de gemeente weg is, deze bedeling eindigt en er een nieuwe bedeling begint, zullen de Joden weer bijzonder zijn. Dat is wat de aanhangers van de bedelingenleer hierover zouden geloven. Natuurlijk moet dat nog bewezen worden.

Het suggereert dat God, Die nu geen racist is, plotseling weer een racist zal worden, en dat Joods-zijn mensen plotseling een voorsprong zal geven op niet-Joods-zijn, terwijl dat vanaf de tijd van Abraham tot nu toe bij God nooit heeft meegeteld. Waarom zou het bij God plotseling wel meetellen in de laatste zeven jaar van de geschiedenis, na de opname of wat zij dan ook denken dat er komt?

Paulus maakt in dit gedeelte opnieuw hetzelfde punt dat hij in de hoofdstukken 2, 3 en 4 maakte. Er zijn inderdaad beloften aan Israël, maar Israël is niet noodzakelijkerwijs Joods. Het kan een mengeling van Joden en heidenen zijn, want het gaat om iedereen die een gelovige is.

Dat kan een Jood of een heiden zijn. Daarin is er geen onderscheid tussen Jood en Griek. Trouwens, wanneer er in vers 12 staat:

Er is immers geen enkel onderscheid tussen Jood en Griek. Want Een en dezelfde is Heere van allen en Hij is rijk voor allen die Hem aanroepen.

ROMEINEN 10:12

komt die uitdrukking ook al voor in hoofdstuk 9, waar hij in vers 5 Christus noemt. Hij zegt:

Tot hen behoren de vaders, en uit hen is, wat het vlees betreft, de Christus voortgekomen, Die God is, boven alles, te prijzen tot in eeuwigheid. Amen!

ROMEINEN 9:5

We zien in hoofdstuk 10, vers 12, dat de Heere er voor allen is: voor alle bevolkingsgroepen, Joden en heidenen. Volgens Paulus geldt dat ongetwijfeld ook wanneer hij in hoofdstuk 9, vers 5, zegt dat Christus 'boven alles' is. Hij zei dat de Joden de ontvangers waren van de verbonden en de beloften, en zelfs van Christus, maar Hij is de Heere over allen, niet alleen over de Joden. Er is geen onderscheid tussen Joden en Grieken, behalve dat de Joden meer gunsten hadden gekregen. Dat waren voorrechten die verantwoordelijkheden met zich meebrachten. Zij hebben niet overeenkomstig die voorrechten geleefd en zijn die verantwoordelijkheden niet nagekomen zoals het hoorde. Daarom zijn zij eenvoudigweg niet beter dan wie dan ook. Er is geen onderscheid tussen Jood en Griek.

17

De keten van zending tot behoud

De verzen 14 tot en met 18, of zelfs nog verder, zijn enigszins moeilijk. Het is enigszins moeilijk om precies te weten waar hij naartoe wil. Als losstaande passage werkt dit uitstekend om zendingswerk aan te bevelen. Het is een geweldige passage om over te preken wanneer het gaat om de noodzaak missionarissen uit te zenden, want hij zegt:

Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in Wie zij niet geloven? En hoe zullen zij in Hem geloven van Wie zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen zonder iemand die predikt? En hoe zullen zij prediken, als zij niet gezonden worden? Zoals geschreven staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die vrede verkondigen, van hen die het goede verkondigen!

ROMEINEN 10:14-15

Dit is natuurlijk een citaat uit Jesaja, hoofdstuk 52.

Mensen moeten Jezus aanroepen, maar zij kunnen Hem niet aanroepen als zij niet van Hem weten en niet in Hem geloven. Zij kunnen niet geloven als zij niet horen, en zij kunnen niet horen tenzij iemand predikt. Niemand zal gaan prediken tenzij iemand hem uitzendt. Dat betekent dat hij wordt uitgezonden, ondersteund, enzovoort, om op zending te gaan, zodat mensen kunnen horen, kunnen aanroepen en behouden kunnen worden. Er is hier sprake van een achterwaartse opeenvolging. Als mensen behouden worden, komt dat doordat zij de Heere hebben aangeroepen. Als zij de Heere hebben aangeroepen, komt dat doordat zij over de Heere hebben gehoord. Als zij over de Heere hebben gehoord, komt dat doordat iemand hun over de Heere heeft verteld. Als iemand hun over de Heere heeft verteld, moet iemand uitgezonden zijn om het hun te vertellen.

Dit is dus wat hij zegt, maar welk punt maakt hij ermee? Wijkt hij plotseling gewoon helemaal af van het onderwerp Israël en zegt hij: 'We zouden hier echt zendingswerk moeten bedrijven. We moeten ervoor zorgen dat mensen behouden worden. We

moeten onze missionarissen uitzenden en hen het Evangelie laten prediken, zodat mensen de Heere kunnen aanroepen en behouden kunnen worden'? Het kan zijn dat hij hier een paar verzen lang een zijspoor volgt, maar ik weet het niet.

18

Een mogelijk Joods bezwaar tegen Paulus

Het is bij me opgekomen dat hij hier een bezwaar beantwoordt. Als je enige waarde hecht aan wat ik nu ga zeggen, besef dan wel dat ik dit nog nooit iemand anders heb horen zeggen en dat het verkeerd kan zijn. Degene die bezwaar maakt, zegt misschien: 'Goed, iedereen die de Naam van de Heere aanroept, zou behouden moeten worden, maar hoe zullen zij Hem aanroepen als niemand naar hen toe gaat? Hoe zal Israël behouden worden als niemand tot hen predikt?' Paulus was een evangelist voor de heidenen. Hij ging aan Israël voorbij om de heidenen te bereiken, en dat punt maakt hij in hoofdstuk 15. Het was bij de Romeinen ongetwijfeld algemeen bekend dat dit zo was.

In hoofdstuk 15 spreekt hij erover dat hij zijn bediening onder de heidenen grootmaakt om hen jaloers te maken. Hij zegt in vers 18:

Want ik durf het niet aan iets te zeggen wat Christus niet door mij teweegebracht heeft, om de heidenen tot gehoorzaamheid te brengen , in woord en daad,

ROMEINEN 15:18

enzovoort. Ik heb het evangelie van Christus in al die heidense landen gepredikt. Maar enkele verzen eerder zegt hij ook dat hij zijn bediening grootmaakt. Ik heb de versnummers hier niet paraat, maar hij spreekt over vers 16, misschien:

om een dienaar van Jezus Christus te zijn voor de heidenen, door het Evangelie van God als een priester te dienen, opdat het offer van de heidenen welgevallig zou zijn aan God , geheiligd door de Heilige Geest.

ROMEINEN 15:16

Het vers waaraan ik denk is niet het vers waar mijn oog nu op valt, maar hij benadrukt wel dat hij een bediening onder de heidenen heeft. Hij maakt het feit groot dat hij een bediening onder de heidenen heeft, om de Joden jaloers te maken.

19

Israël heeft het getuigenis gehoord

Maar wanneer hij zijn werk onder de heidenen zo sterk benadrukt, zou een Jood kunnen zeggen: „Hoe zullen de Joden de Heere aanroepen als ze niet over Hem horen? Zou jij niet naar hen gezonden moeten worden?” Ik vraag me dit af omdat hij daarna het tegenovergestelde lijkt te zeggen. In vers 14 zegt hij:

Hoe kunnen ze het horen als niemand het verkondigt?

Maar vervolgens zegt hij in vers 18:

Maar ik vraag: hebben ze het dan niet gehoord?

Hij zegt:

Jazeker.

Hij citeert Psalm 19:

Hun richtlijn gaat uit over heel de aarde, hun boodschap tot aan het einde van de wereld. Hij heeft daar een tent opgezet voor de zon.

PSALMEN 19:4

Maar wiens woorden? Wiens geluid ging uit tot aan de einden van de aarde? Dat van de sterren. Psalm 19 zegt:

De hemel vertelt Gods eer, het gewelf verkondigt het werk van Zijn handen. Dag op dag spreekt overvloedig, nacht op nacht geeft kennis door.

PSALMEN 19:2-3

Volgens de Engelse bewoording waarop Gregg zich hier baseert, is er geen enkele taal of bevolkingsgroep waar hun stem niet gehoord is. De HSV formuleert Psalm 19:4 anders, maar de psalmist zegt eveneens dat het getuigenis van de sterrenhemel over heel de aarde uitgaat, en Paulus citeert hem daarover. Hebben ze het evangelie niet gehoord? Jawel. De psalmist zegt dus dat iedereen het heeft gehoord. De sterrenhemel verkondigt de heerlijkheid van God. Iedereen heeft het dus gehoord en is daarom verantwoordelijk.

Maar als hij dat zegt, waarom zei hij dan in vers 14:

Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in Wie zij niet geloven? En hoe zullen zij in Hem geloven van Wie zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen zonder iemand die predikt? En hoe zullen zij prediken, als zij niet gezonden worden? Zoals geschreven staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die vrede verkondigen, van hen die het goede verkondigen!

ROMEINEN 10:14-15

terwijl hij vervolgens zegt: „Nou, ze hebben het zonder prediker gehoord”? Hoe zal een prediker prediken als hij niet gezonden is? Nou, wie heeft de sterren gezonden? Ze zijn niet als zendelingen uitgezonden, behalve dan door God, en dat gebeurde al voordat er zelfs maar mensen waren om ze te zien.

Wat ik bedoel, is dat ik niet zeker weet waarom Paulus in de verzen 14 en 15 zegt wat hij zegt, want hij lijkt een pleidooi te houden voor de noodzaak van predikers: als er geen predikers worden uitgezonden, zullen mensen het niet horen en niet geloven. Maar dan zegt hij: „Maar ze hebben het gehoord.” Dus schrap dat hele argument maar. Ik denk dat ik niet juist nadacht toen ik dat zei, want ze hebben het gehoord. Ik zeg dat ze het gehoord hebben.

20

De moeilijke samenhang van Paulus' betoog

Maar stel dat — en hierbij waarschuw ik je dat je voorzichtig moet zijn met het aanvaarden hiervan — de verzen 14 en 15 werkelijk een argumentatielijn vormen die de Joden gebruiken om Paulus' missie onder de heidenen te bekritisieren. Ze zeggen dan: „Je zou eigenlijk naar de Joden moeten gaan, want zij moeten het horen. Hoe zullen ze Hem aanroepen van Wie ze niet gehoord hebben? Als jij naar de heidenen vertrekt, zullen je eigen volksgenoten de waarheid niet kunnen kennen?” Maar zie je, in vers 19 zegt hij:

Maar ik zeg: Heeft Israël het dan niet begrepen? Ten eerste is het Mozes die zegt: Ik zal u jaloers maken door wat geen volk is; door een onverstandig volk zal Ik u tot toorn verwekken.

ROMEINEN 10:19

En hij suggereert dat ze het wel wisten.

Dit is voor mij een moeilijke passage. Er zijn veel passages die vroeger moeilijk voor me waren en nu niet meer zo moeilijk zijn als toen, maar deze blijft moeilijk. Zegt hij nu wel of niet dat mensen predikers moeten horen prediken? In de verzen 14 en 15 lijkt hij dat te zeggen, maar in de rest van dit hoofdstuk lijkt hij te zeggen: „Nou, maar ze horen het al zonder predikers.” De sterren zelf, de hemelen, verkondigen de heerlijkheid van God, en zelfs de profeten zeggen dat Israël het al gehoord heeft. Vergeet dus dat hele gedoe over de noodzaak om predikers uit te zenden.

In de verzen 14 en 15 lijkt hij het ene te beargumenteren, en in de latere verzen het tegenovergestelde. Dat is wat ik nog altijd verbijsterend vind. Ik zie geen werkelijk bewijs dat de verzen 14 en 15 afkomstig zijn van iemand die bezwaar maakt, maar die theorie zou inderdaad verklaren waarom die verzen het ene zeggen en Paulus vervolgens het tegenovergestelde zegt: hij zou dan reageren op degene die bezwaar maakt. Maar zelfs dat loopt wat mij betreft niet soepel. Daarom ben ik er niet zeker genoeg van om te zeggen dat dit is wat er in deze specifieke alinea gebeurt.

Zoals ik al zei: als je de verzen 14 en 15 helemaal op zichzelf neemt, leveren ze geweldig materiaal voor een preek op. Laten we zendelingen uitzenden. Hoe zullen mensen het horen als we hen niet uitzenden? Op zichzelf werkt het goed als een passage over het uitzenden van zendelingen. Maar Romeinen 9 tot en met 11 is geen passage over zending. Het is een passage over Israël en dat soort dingen. Nu is het niet onmogelijk dat Paulus afdwaalt naar iets wat niet precies deel uitmaakt van zijn punt. Dat zou hij kunnen doen. De vraag is: doet hij dat, of is er een manier waarop dit meer een logisch vervolg is op wat hij hiervoor zei? Ik geef toe dat ik dit met mijn huidige inzicht niet kan oplossen. Ik leer altijd meer.

21

Israël gehoorzaamde het Evangelie niet

Maar hoe dan ook, in vers 16 zegt hij:

Maar zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest. Jesaja zegt namelijk: Heere, wie heeft onze prediking geloofd?

ROMEINEN 10:16

Dit is natuurlijk zijn punt over waarom niet allen Israël zijn die uit Israël zijn. Ze hebben niet allemaal het goede nieuws gehoorzaamd. Het goede nieuws wordt hun gepredikt door mensen met prachtige voeten, zegt hij in het vorige vers, maar dat goede nieuws dat hun gepredikt is, hebben ze niet aangenomen. Want Jesaja zegt:

Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm van de HEERE geopenbaard?

JESAJA 53:1

Nu citeert hij hier uit het Knechtslied, het laatste van de vier Knechtsliederen in Jesaja en het bekendste, dat we allemaal kennen: Jesaja 53, over de Messiaanse Knecht. Maar de voeten die het goede nieuws prediken, worden genoemd aan het einde van hoofdstuk 52, Jesaja 52. In Jesaja 52:7 staat deze uitspraak:

Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap, die vrede laat horen, die een goede boodschap brengt van het goede, die heil laat horen, die tegen Sion zegt: Uw God is Koning.

JESAJA 52:7

oftewel het evangelie. Paulus haalt dat aan in verband met de prediking van het evangelie, maar vervolgens haalt hij Jesaja 53:1 aan over Israël:

Wie heeft geloofd wat wij vertelden?

Daarmee wordt geïmpliceerd dat zij niet geloofd hebben.

Dat doet in elk geval vermoeden dat het er niet veel zijn. Over het algemeen heeft Israël het goede nieuws dat mensen met prachtige voeten brachten, niet aangenomen.

Dus wat Paulus retorisch gezien ook heeft gedaan in vers 14 en 15 — en misschien begrijp jij het beter dan ik; misschien is het helemaal niet zo moeilijk; misschien is het zo eenvoudig als het maar zijn kan en probeer ik het alleen maar moeilijk te maken — wat hij daar in zijn betoog ook doet, in vers 16 komt hij terug bij zijn voornaamste punt: hoewel het Evangelie aan Israël is gepredikt, heeft Israël het niet aangenomen. Zij hebben niet geloofd, want Jesaja zegt:

Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm van de HEERE geopenbaard?

JESAJA 53:1

Daarmee wordt geïmpliceerd: niemand, of in elk geval maar weinigen. Vers 17:

Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.

ROMEINEN 10:17

Dit vers wordt in de prediking heel algemeen gebruikt om te zeggen dat je geloof kan toenemen als je het Woord van God leest of het Woord van God hoort. Ik weet zeker dat dit waar is. Maar wat hij hier zegt, is dat mensen, als ze willen geloven, zullen moeten horen. Het moet hun uiteraard op de een of andere manier worden gepredikt. Ze moeten het Woord van God horen, anders kunnen ze het niet geloven. Geloof komt niet zonder horen. Je geloof moet inhoud hebben, en die inhoud bestaat uit informatie. Je moet die ergens horen, en dan kun je die geloven.

22

Israël kende Gods waarschuwing

Hij zegt:

Maar ik zeg: Hebben zij het dan echt niet gehoord? Zeker wel: Hun geluid is over heel de aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden van de wereld.

ROMEINEN 10:18

Dan haalt hij iets over de sterren aan:

Hun stem klonk over de hele aarde en hun woorden bereikten de uiteinden van de wereld.

Hoewel dit waar is met betrekking tot de heidenen, is het niettemin door een Jood geschreven en door Joden gelezen. Het bevestigt in wezen dat het getuigenis van de hemelen voor de Jood, net als voor ieder ander, de heerlijkheid van God bevestigt.

Maar ik zeg: Heeft Israël het dan niet begrepen? Ten eerste is het Mozes die zegt: Ik zal u jaloers maken door wat geen volk is; door een onverstandig volk zal Ik u tot toorn verwekken.

ROMEINEN 10:19

Eerst zegt Mozes:

Zij hebben Mij tot na-ijver gebracht met wat geen God is; zij hebben Mij tot toorn verwekt door hun nietige afgoden . Ik zal hen daarom jaloers maken door wat geen volk is, door een dwaas volk zal Ik hen tot toorn verwekken.

DEUTERONOMIUM 32:21

Dit staat in Deuteronomium 32:21. In die context zegt God tegen Israël:

Als jullie achter andere goden aan gaan en Mij daarmee jaloers maken, zal Ik jullie jaloers maken door achter een ander volk aan te gaan.

Met andere woorden:

Ik zal niet-Joden in jullie plaats nemen als jullie andere goden in Mijn plaats nemen.

Hij spreekt als een getrouwde God, getrouwd met mensen zoals een man met een vrouw getrouwd is.

Dat is in wezen wat Hij zegt. En dat deden zij. De andere vrouw die Hij zal vinden, is een volk uit de heidenen. Dat volk is de gemeente, de geestelijke natie,

Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht,

1 PETRUS 2:9

zoals Petrus ons noemt.

Dus zij wisten het wel. God had hen gewaarschuwd dat Hij een ander volk zou nemen als zij andere goden achternagingen. Daar hadden zij aandacht aan moeten schenken. Hij zegt dat Jesaja heel vrijmoedig is en zegt:

23

God wordt door heidenen gevonden

En Jesaja durft het aan te zeggen: Ik ben gevonden door hen die Mij niet zochten, Ik heb Mij geopenbaard aan hen die naar Mij niet vroegen.

ROMEINEN 10:20

Nogmaals, hij zegt niet dat mensen die God niet zoeken, Hem zullen vinden terwijl ze niet zoeken. Maar Hij werd gevonden door de volken die God historisch gezien niet hadden gezocht, de heidenen. Hij verwijst naar heidenen. Die heidenen, die historisch gezien niets met Jahweh te maken hadden en Jahweh niet zochten, hebben Jahweh nu in de Messias gevonden.

Dit is hetzelfde waar hij in hoofdstuk 9 op doelde, toen hij in vers 30 zei:

Wat zullen wij dan zeggen? Dit: dat de heidenen, die geen gerechtigheid hebben nagejaagd, gerechtigheid verkregen hebben, gerechtigheid echter die uit het geloof is.

ROMEINEN 9:30

Het punt hier is dat heidenen de laatsten zijn van wie je zou verwachten dat ze God, Zijn gerechtigheid en de Messias zouden vinden, aangezien zij andere goden hadden gediend. Historisch gezien hadden zij Jahweh niet gezocht. Dat is wat Jesaja hier zegt.

Trouwens, hij haalt hier in Romeinen 10:20–21 twee verzen uit Jesaja aan. Hij haalt twee opeenvolgende verzen aan, Jesaja 65:1 en Jesaja 65:2. Het eerste gaat erover dat God door heidenen gevonden wordt:

Ik ben gezocht door hen die naar Mij niet vroegen, Ik ben gevonden door hen die Mij niet zochten. Tegen het volk dat Mijn Naam niet aanriep heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik.

JESAJA 65:1

Maar het volgende vers in Jesaja gaat over Israël. Hij zegt:

De hele dag heb Ik Mijn handen uitgespreid naar een opstandig volk, dat de weg gaat die niet goed is, naar hun eigen gedachten;

JESAJA 65:2

Deze twee verzen in Jesaja 65, de eerste twee verzen van dat hoofdstuk, maken het punt van Paulus duidelijk. Hij zegt dat Jesaja heel vrijmoedig was om dit te zeggen. Dit is niet het soort uitspraak dat bij zijn volksgenoten in de smaak zou vallen. Dit is het soort uitspraak waardoor profeten in moeilijkheden kwamen met hun volk: hen bestraffen en zeggen:

Zo bijzonder zijn jullie niet.

Ze zouden beslist in moeilijkheden komen als ze zeiden dat God door heidense volken gevonden zou worden:

Ik ben gezocht door hen die naar Mij niet vroegen, Ik ben gevonden door hen die Mij niet zochten. Tegen het volk dat Mijn Naam niet aanriep heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik.

JESAJA 65:1

24

Gelovige heidenen en opstandig Israël

Misschien wisten de Joden die Jesaja hoorden niet dat hij over heidenen sprak. Toen Jezus in de synagoge van Nazareth sprak, maakte Hij hetzelfde punt en werd Hij bijna van een rots gegooid. Hij zei dat er in de dagen van de profeet Elia tijdens de hongersnood veel weduwen honger leden, maar dat God Elia naar een heidin stuurde en niet naar een Jodin. Veel Joodse weduwen hadden hem nodig, maar hij ging aan alle Joden voorbij, ging naar de heidense weduwe die geloof had, en zij werd tijdens de hongersnood gered.

Evenzo zei Hij dat er in de dagen van de profeet Elisa veel melaatsen in Israël waren, maar dat geen van hen genezen werd. Een Syrische melaatse, Naäman de Syriër, werd genezen. Dat wil zeggen dat God in de dagen van Elia en Elisa, in de tijd van het Oude Testament, liet zien dat Hij een heiden die geloof had zou zegenen. Daarbij ging Hij vanwege hun ongeloof zelfs aan Joden voorbij.

Dit is hetzelfde wat Jesaja hier zei. God bereikt heidenen die pas laat tot Hem zijn gekomen, maar Hij ziet de Joden eenvoudig als een opstandig volk. De menigte werd daar in Lukas 4 zo woedend over de woorden van Jezus dat er staat dat ze Hem meenamen en Hem van een rots wilden werpen. Hij wist te ontkomen, maar ze waren bloeddorstig. Jesaja zei soortgelijke dingen en bracht dezelfde boodschap. Daarom zegt Paulus dat hij heel vrijmoedig was om dit te zeggen. Op de een of andere manier kwam hij ermee weg.

Niettemin voert hij Jesaja als getuige aan en Deuteronomium als bevestiging. Daarmee laat hij zien dat Paulus' woorden steun vinden in passages uit het Oude Testament, in de Wet en de Profeten. Deuteronomium staat in de Wet en Jesaja staat in de Profeten. Zo laat hij voortdurend zien dat zijn Evangelie toch in het Oude Testament werd genoemd, ook al sluit het sommige Joden uit en omvat het heidenen, iets wat de Joden niet erg duidelijk in het Oude Testament zagen. Dit is wat je gemist hebt terwijl je sliep. Je sliep terwijl je de Schriften las en zag het niet. Maar de ogen van Paulus zijn geopend en hij laat zien dat het daar gewoon staat. Wat dacht je toen je dat eerder las?

Hiermee komen we aan het einde van hoofdstuk 10. Hoofdstuk 11 verdient het ruimschoots om afzonderlijk behandeld te worden, en dat zal ook gebeuren. Helaas zullen we er, denk ik, niet meer dan één behandeling aan kunnen wijden. Maar het is heel belangrijk, omdat in dit hoofdstuk het verschil tussen de twee denkbeelden over Israël, het bedelingenstandpunt en het niet-bedelingenstandpunt, werkelijk tot een hoogtepunt komt. De ene groep ziet het hoofdstuk totaal anders dan de andere. We zullen de gedachtegang dus heel zorgvuldig moeten volgen om geen verkeerde conclusie te trekken. Iemand heeft die ergens namelijk getrokken, want veel mensen zien het verkeerd.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Romeinen 9:24
- Romeinen 9:25-26
- 1 Petrus 2:9-10
- Hosea 1:9-10
- Romeinen 9:27
- Jesaja 10:21
- Jesaja 10:22
- Jesaja 9:6-7
- Romeinen 9:29
- Jesaja 1:9
- Romeinen 9:6

- Romeinen 9:30
- Romeinen 9:31
- Romeinen 9:32
- Jesaja 28:16
- Jesaja 8:14
- Romeinen 9:33
- Romeinen 10:1
- Romeinen 9:2-3
- Romeinen 10:2
- 1 Timotheüs 1:13
- Romeinen 10:3-4
- Leviticus 18:5
- Deuteronomium 30:12-14
- Deuteronomium 30:11-13
- Romeinen 10:7
- Deuteronomium 30:13
- Romeinen 10:8
- Romeinen 10:9
- Romeinen 10:10
- Romeinen 10:11
- Romeinen 10:12-13
- Joël 2:32
- Romeinen 10:12
- Romeinen 9:5
- Romeinen 10:14-15
- Romeinen 15:18
- Romeinen 15:16
- Psalmen 19:4
- Psalmen 19:2-3
- Romeinen 10:19
- Romeinen 10:16
- Jesaja 53:1
- Jesaja 52:7
- Romeinen 10:17
- Romeinen 10:18

- Deuteronomium 32:21
- 1 Petrus 2:9
- Romeinen 10:20
- Jesaja 65:1
- Jesaja 65:2

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.